

LIJST 1

**SAMEN LOKAAL, SAMEN STERK
VOOR EEN GROEN EN TROTS PAPENDRECHT**

Niet links of rechts, maar midden in de samenleving.

INHOUD

WONEN IN PAPENDRECHT	4
PAPENDRECHT: VEILIG EN OP ORDE	6
ZORG EN WELZIJN	8
ONZE GROENE LEEFOMGEVING VERDIENT MEER AANDACHT	10
PAPENDRECHT BEREIKBAAR EN TOEGANKELIJK	12
ONS HUISHOUDBOEKJE	14
ECONOMIE EN ONDERNEMEN	16
ERFGOED & HISTORIE	18
ONDERWIJS IN PAPENDRECHT	20
SPORTEN IN PAPENDRECHT	22
CULTUUR	24
MILIEU EN ENERGIE	26
GEMEENTEBESTUUR EN DIENSTVERLENING	28
SAMENWERKEN IN DE REGIO	30

PARTIJPROGRAMMA VAN HET PAPENDRECHTS ALGEMEEN BELANG

Papendrecht is meer dan een plek op de kaart. Het is óns thuis. Een gemeente waar verleden, heden en toekomst elkaar ontmoeten, waar we trots zijn op ons erfgoed én openstaan voor vernieuwing. Juist nu onze wereld in hoog tempo verandert, is lokale kracht en verbinding essentieel. Daarom kiest het Papendrechts Algemeen Belang bewust voor een zelfstandige koers, zonder partijpolitieke invloed uit Den Haag, volledig gericht op het belang van al onze inwoners en ondernemers. Ons Papendrecht verdient een toekomst waarin jongeren kansen krijgen om te starten, ouderen waardig ouder kunnen worden en waarin duurzaamheid geen luxe maar vanzelfsprekendheid is. We investeren in een gezonde leefomgeving, zetten volop in op biodiversiteit en werken aan een groenere, schonere gemeente die weerbaar is tegen klimaatverandering. Het PAB is niet van links of rechts, maar staat midden in de samenleving.

We geloven in dialoog, samenwerking en duidelijke keuzes. Niet door te schreeuwen, maar door goed te luisteren naar wat er leeft.

We verbinden, omdat we weten dat iedereen iets waardevols bijdraagt aan ons Papendrecht.

We blijven nuchter en realistisch. Geen loze beloftes, maar concrete oplossingen voor de uitdagingen van vandaag en morgen: betaalbare woningen, veilige straten, toegankelijke zorg en een sterke lokale economie. We koesteren wat goed is en verbeteren waar nodig.

Kies op 18 maart 2026 voor een partij die al meer dan 40 jaar (sinds 1982) lokaal denkt, voelt en handelt. Samen maken we Papendrecht mooier, groener en sterker.

Om alle wensen te kunnen verwezenlijken zal altijd de steun van andere partijen nodig zijn. Het PAB zal altijd de samenwerking zoeken met andere partijen. Alleen ga je sneller, samen kom je verder.

STEM PAB. VOOR EEN PAPENDRECHT DAT WE MET TROTS DOORGEVEN.

WONEN IN PAPENDRECHT

Papendrecht telt ruim 32.000 inwoners op slechts een kleine 9 km² oppervlakte. Daarmee behoren we tot de dichtstbevolkte gemeenten van Nederland, met gemiddeld meer dan 3.500 inwoners per km². De ruimte is schaars, en veel gebieden zijn al verhard of bebouwd. Dat vraagt om zorgvuldige keuzes en verantwoord ruimtegebruik.

Geen woningbouw ten koste van groen

In een versteende omgeving is elke vierkante meter groen van grote waarde. Het PAB verzet zich tegen woningbouw in parken, plantsoenen of open groene zones. In een tijd van klimaatverandering en hittestress zijn deze plekken essentieel voor wateropvang, verkoeling en biodiversiteit.

Papendrecht heeft ca. 11% openbaar groen, waar het landelijk gemiddelde op ca. 15% ligt. Onze ambitie: dit minimaal op peil houden én vergroenen waar mogelijk.

Inzetten op creatief omgaan met de al bebouwde omgeving

Nieuwbouw is alleen verantwoord als het past binnen de bestaande bebouwde omgeving, zoals:

- Herbestemming van leegstaande kantoren of bedrijfsgebouwen.
- Optoppen van bestaande bouw (waar technisch en sociaal verantwoord).
- Verdichting bij OV-knooppunten of verouderde winkelgebieden.

Doel: 100% van de nieuwbouw binnen bestaand bebouwd gebied realiseren, zonder aantasting van groen.

Meer betaalbare woningen, betere doorstroming

De woningdruk is ook in Papendrecht voelbaar. Starters en jonge gezinnen vinden moeilijk een plek, terwijl senioren vaak te groot wonen. Het PAB pleit voor:

- 2/3 van nieuwe woningen in het echt betaalbare segment (huur en koop).
- Actief bevorderen van doorstroming met passende woonvormen voor ouderen, zoals levensloopbestendige appartementen of hofjeswoningen.
- Inzetten op creatieve woonvormen voor jongeren, zoals studio's.
- Voortzetting van de samenwerking met

Woonkracht 10 (eigenaar van de meeste huurwoningen)

- Mogelijkheden blijven zoeken voor mantelzorgwoningen op eigen terrein

Duurzaam en toekomstbestendig wonen

De energietransitie raakt iedereen. Het PAB wil dat verduurzaming haalbaar en betaalbaar is, met:

- Lokaal isolatiefonds voor woningeigenaren met een smalle beurs.
- Verduurzaming woningvoorraad via wijkgerichte aanpak.
- Zonnepanelen op daken vóór zonnevelden op gras.
- Voor wat de huurwoningen betreft in samenwerking met Woonkracht 10.

Slechts ± **30% van de woningen in Papendrecht is goed geïsoleerd** (label B of beter). Hier ligt een belangrijke opgave.

Leefbare wijken blijven de norm

Wonen betekent ook: prettig leven in een veilige, groene en sociale omgeving. Het PAB blijft investeren in:

- Openbare ruimte: schoon, heel en veilig.
- Speelplekken en groenvoorziening.
- Wijkgericht werken en bewonersinitiatieven stimuleren.

Opvang vluchtelingen

Het PAB blijft de unaniem door de raad aangenomen langetermijnvisie Vluchtelingenopvang steunen.

- Wij kiezen voor een realistische en haalbare aanpak van vluchtelingenopvang in Papendrecht. Dat betekent: eigen regie, met oog voor draagvlak, veiligheid en de daadwerkelijke mogelijkheden in onze gemeente. We luisteren naar de zorgen van inwoners en nemen besluiten lokaal, altijd met leefbaarheid en veiligheid als uitgangspunt.
- Papendrecht bepaalt zelf hoe we invulling geven aan opvang, binnen de grenzen van wat onze gemeente aankan. Daarbij houden we ons uiteraard aan de wettelijke kaders, zoals de Spreidingswet, maar wel op een manier die past bij onze lokale situatie en mogelijkheden.

PAPENDRECHT VEILIG EN OP ORDE

Een schone, veilige en ordelijke leefomgeving is een basisbehoefte van iedereen. Of het nu gaat om verkeersveiligheid, overlast in de wijk of het schoonhouden van straten – het PAB staat voor een aanpak die zichtbaar, eerlijk en effectief is. Geen schijnveiligheid, maar échte aandacht voor wat inwoners belangrijk vinden.

Verkeersveiligheid:

vooral voor kinderen en ouderen

Verkeer is een van de grootste ergernissen in veel wijken. Te hard rijden, onoverzichtelijke kruisingen en drukke fietspaden zorgen voor onveiligheid. Het PAB wil:

- 30 km/u als norm in woonwijken, waar dat nog niet is ingevoerd.
- Verbetering van oversteekplaatsen bij scholen, verzorgingshuizen en winkelcentra.
- Meer ruimte voor fietsers en voetgangers, met veilige fietsroutes tussen wijken.

Schone en nette wijken

Een schone wijk voelt veiliger en prettiger.

Het PAB wil:

- Snelle verwijdering van zwerfafval, graffiti en dumpingen.
- Actief handhaven op foutparkeren en afval naast containers.
- Inwoners en scholen actief betrekken bij een schone buurt, o.a. via buurtacties en meldapps.

In 2024 kwamen er via de BuitenBeter-app en Fixi samen meer dan **1.500 meldingen binnen over openbare ruimte**. Snelle afhandeling versterkt het vertrouwen.

Aanpak van overlast en onveiligheid

We willen buurten waar mensen zich thuis voelen. Dat betekent:

- Meer zichtbare handhaving in buurten met veel meldingen van overlast.
- Aanpak van jongerenoverlast met inzet van jongerenwerkers en wijkagenten.
- Bij problematische situaties: samenwerken met zorg, woningcorporaties en buurtbewoners.

Samen voor veiligheid

Veiligheid is een gedeelde verantwoordelijkheid. Het PAB wil investeren in:

- De aanwezigheid van wijkagenten en boa's – zichtbaar, aanspreekbaar en benaderbaar.
- Buurtpreventie en WhatsApp-groepen, met ondersteuning vanuit de gemeente.
- Signalering en preventie van ondermijning (zoals illegale verhuur, drugscriminaliteit of witwassen).

De aanpak van ondermijning is vooral nodig op bedrijventerreinen en in vastgoed – met regionale samenwerking en scherpe controles. Veiligheid is geen kwestie van alleen regels of camera's, maar van samen zorgdragen voor een leefbare buurt. Het PAB staat voor een veilige, schone en betrokken samenleving.

ZORG EN WELZIYN

Iedereen verdient de zorg en ondersteuning die nodig is om mee te doen in de samenleving. Of het nu gaat om ouderen, jongeren, mantelzorgers of mensen met een beperking. Het PAB staat voor toegankelijke, menselijke en betaalbare zorg in Papendrecht – dichtbij huis en met oog voor wie het echt nodig heeft.

Zorg dichtbij en op maat

We willen dat inwoners snel en laagdrempelig de juiste hulp kunnen krijgen. Dat betekent:

- Geen onnodige loketten of formulieren, maar één duidelijk aanspreekpunt per wijk.
- Meer ruimte voor de sociaal teams, met vaste gezichten en voldoende tijd.
- Wijkgericht werken met aandacht voor de lokale situatie en korte lijnen.

In 2023 deed ca. 15% van de inwoners van Papendrecht een beroep op ondersteuning via de Wmo of Jeugdwet.

Jeugdzorg: menselijk en houdbaar

De kosten voor jeugdzorg stijgen, ook in Papendrecht. Tegelijkertijd ervaren gezinnen lange wachttijden en versnippering. Het PAB wil:

- Meer preventie en vroegsignalering op scholen en in wijken.
- Snellere en lichtere hulp, dichterbij huis.
- Minder bureaucratie en meer samenwerking tussen organisaties.
- Zorgaanbieders selecteren op kwaliteit én samenwerking, niet alleen op prijs.
- De kostenstijging beperken tot die welke voortvloeien uit inflatie en loonontwikkelingen, daarbij kijken we naar gemeenten die daarvoor een effectief toelatingssysteem hanteren zonder daarbij jeugd die zorg echt nodig heeft tekort te doen.

In 2024 bedroegen de jeugdzorgkosten in Papendrecht ruim €10 miljoen.

Zorggeld moet naar zorg, niet naar fraude

Zorgfraude schaadt het vertrouwen in het systeem en kost de gemeente jaarlijks veel geld. Het PAB vindt dat elke euro aan zorggeld moet gaan naar de mensen die het nodig hebben. Daarom willen wij:

- Strengere controle op zorgaanbieders, vooral bij persoonsgebonden budgetten (Pgb) en nieuwe aanbieders.
- Samenwerking met de regio en toezichthouders om zorgfraude effectief op te sporen.
- Geen contracten meer met zorgaanbieders die eerder zijn betrapt op misbruik.
- Meer aandacht voor signalen van misbruik vanuit sociaal teams, huisartsen en wijkverpleegkundigen.

In 2022 bleek uit landelijk onderzoek dat tot 5% van het Pgb-budget verkeerd besteed wordt. Ook in Papendrecht moeten we scherp blijven.

Zorggeld is gemeenschapsgeld. Misbruik daarvan pakken we aan waardoor het geld beschikbaar blijft voor wie het echt nodig heeft.

Ondersteuning voor mantelzorgers en vrijwilligers verbeteren en uitbreiden

Zorg voor elkaar is onmisbaar. Mantelzorgers en vrijwilligers verdienen meer dan alleen waardering:

- Structurele ondersteuning, zoals respijtzorg, regelhulp en psychische ondersteuning.
- Meer bekendheid van de regelingen en voorzieningen.
- Mantelzorgvriendelijke werkplekken stimuleren bij lokale werkgevers.

Ouderenzorg: wonen en welzijn combineren

Papendrecht vergrijst. Het PAB wil inzetten op ouderenzorg die aansluit bij de wensen van vandaag:

- Meer levensloopbestendige woningen, verspreid over de wijken.
- De bouw van een serviceflat: zelfstandig wonen met de mogelijkheid om gebruik te maken van zorgvoorzieningen.
- Goede samenwerking tussen huisartsen, thuiszorg en welzijnsorganisaties.
- Activiteiten tegen eenzaamheid en ter versterking van het sociaal netwerk.

Tegen 2030 is ruim 25% van de inwoners 65 jaar of ouder. Daar moeten we nu al beleid op afstemmen.

Iedereen telt mee

Armoede en eenzaamheid komen ook in Papendrecht voor, soms verborgen. Daarom:

- Vroegsignalering van schulden via woningcorporaties, scholen en huisartsen.
- Toegang tot laagdrempelige schuldhulpverlening en het minimabeleid verbeteren.
- Meer aandacht voor mentale gezondheid en ontmoeting in de buurt.

Het PAB kiest voor een samenleving waarin zorg niet wordt gezien als kostenpost, maar als investering in een sterke, verbonden gemeenschap.

ONZE GROENE LEEFOMGEVING VERDIENT MEER AANDACHT

Papendrecht is een van de meest versteende gemeenten van Nederland. De druk op de openbare ruimte is groot, en het resterende groen staat onder druk. Het PAB vindt dat groen niet iets is 'voor erbij', maar een essentiële voorwaarde voor een gezonde, leefbare en klimaatbestendige gemeente.

Beschermen wat we nog hebben

De hoeveelheid openbaar groen per inwoner in Papendrecht ligt onder het landelijk gemiddelde. Juist daarom is het beschermen van het bestaande groen prioriteit.

Papendrecht heeft ca. 11 m² openbaar groen per inwoner, terwijl het landelijke gemiddelde rond de 33 m² ligt.

Onze inzet:

- Geen woningbouw of verharding ten koste van bestaand groen.
- Groene plekken in de wijken behouden en verbeteren, met aandacht voor biodiversiteit.
- Parken, plantsoenen en bermen onderhouden (minimaal b-kwaliteit) met oog voor natuurvriendelijkheid.

Meer biodiversiteit, minder stenen

Het PAB wil actief bijdragen aan het vergroten van de biodiversiteit in Papendrecht. Dat doen we door:

- Vergroening van versteende wijken, o.a. met geveltuinten, boomspiegels, buurtmoestuinen.
- Ecologisch maaibeheer op een manier die veilig is voor mens en dier.
- Het tegengaan van onnodige verharding bij herinrichtingen.

Het vervangen van 10 m² tegels door groen verlaagt de temperatuur lokaal met 2–4°C bij hittegolven en verhoogt de wateropvangcapaciteit met 100 liter.

Meer bomen, meer schaduw, meer kwaliteit

Bomen zijn onze natuurlijke airco's. Ze bieden schaduw, vangen fijnstof af en zorgen voor verkoeling.

Onze doelen:

- Elk jaar netto meer bomen bijplanten dan kappen.
- In alle wijken aandacht voor volwassen boomstructuren en schaduwplekken.
- Vervanging van zieke of gevaarlijke bomen altijd met nieuwe aanplant in de buurt.

Papendrecht telt ca. 13.000 gemeentelijke bomen. Het PAB wil dat dit aantal jaarlijks groeit, met aandacht voor soorten die bijdragen aan biodiversiteit.

Groen in elke wijk

Iedere wijk verdient een groene kern, met ruimte om te spelen, bewegen en ontmoeten.

We pleiten voor:

- Groene schoolpleinen en natuurrijke speelplekken.
- Betere toegankelijkheid van bestaande groenzones.
- Het stimuleren van bewonersinitiatieven voor buurtgroen, met gemeentelijke ondersteuning in geld, materialen en advies.
- Inzet van vaste groen medewerkers in de diverse wijken.

Groen en water in de strijd tegen klimaatverandering

De gevolgen van klimaatverandering raken ook Papendrecht: wateroverlast, hittestress, droogte. Groen helpt ons weerbaar te blijven.

Daarom:

- Waterberging integreren in het ontwerp van parken, plantsoenen en straten.
- Meer wadi's en groene daken stimuleren bij (her)bouw.
- Inzetten op het verminderen van het verhard oppervlak, waar mogelijk.

De gemeente moet het goede voorbeeld geven: geen overbodige versterking van pleinen en straten, maar juist vergroenen waar kan.

Onze groene leefomgeving verdient het om serieus genomen te worden. Niet alleen voor vandaag, maar ook voor de generaties na ons.

PAPENDRECHT BEREIKBAAR EN TOEGANKELIJK

Papendrecht ligt centraal in de regio, maar de bereikbaarheid staat onder druk. Tegelijkertijd willen we de leefbaarheid in onze wijken niet laten ondersneeuwen door verkeersdrukte of parkeerproblemen. Het PAB kiest voor bereikbaarheid mét behoud van leefkwaliteit – veilig, duurzaam en inclusief.

Veilige en toegankelijke infrastructuur

Iedereen moet zich veilig en zelfstandig kunnen verplaatsen, of je nu loopt, fietst, rijdt of gebruikmaakt van een rolstoel of rollator.

Het PAB wil:

- Toegankelijke trottoirs, bushaltes en openbare gebouwen.
- Aandacht voor verkeersveiligheid bij scholen, kruispunten en winkelcentra.
- Duidelijke bewegwijzering en goede verlichting, ook in buitenwijken.

Inwoners signaleren vooral knelpunten rond schoolroutes en bij drukke oversteken zoals bij de Veerweg, Andoornlaan en rotondes op de N3.

Sterke focus op fiets en openbaar vervoer

De fiets is het ideale vervoermiddel in een compacte gemeente als Papendrecht. Daarom:

- Uitbreiding en onderhoud van fietspaden en stallingsplekken, met name bij winkelcentra en bushaltes.
- Veilige, doorgaande fietsverbindingen naar Sliedrecht, Alblasserdam en Dordrecht.
- Verbeteren van het openbaar vervoer: aansluitingen op Waterbus, buslijnen en treinen, met behoud van betaalbaarheid.

Papendrecht scoort bovengemiddeld in fietsprestaties, maar er zijn nog knelpunten in de doorstroming en overstapmogelijkheden.

Slim en eerlijk parkeerbeleid

De parkeerdruk is in sommige wijken fors. Het PAB wil:

- Geen betaald parkeren invoeren, tenzij bewoners zelf om regulering vragen.
- Meer aandacht voor logische en veilige parkeeroplossingen, vooral bij flats, scholen en sportvoorzieningen.
- Zorgen dat nieuwe woningen pas gebouwd worden als de parkeergevolgen zijn doorgerekend en opgelost.

Bereikbaar in de regio, maar geen doorgangsgemeente

Papendrecht is onderdeel van de Drechtsteden, maar moet geen 'verkeerscorridor' worden voor de regio. Het PAB wil:

- Geen nieuwe doorgaande wegen door woonwijken of groengebieden.
- Regionale mobiliteit combineren met bescherming van het lokale leefklimaat.
- Verzet tegen plannen die Papendrecht overbelasten met verkeer van buitenaf.

Denk aan de drukte op de N3 en de Merwedebrug – bereikbaarheid mag niet ten koste gaan van rust en luchtkwaliteit in onze wijken.

Afsluiting Papendrechtse brug

De Papendrechtse brug is vanaf juli 2026 negen maanden en 4 dagen afgesloten voor alle wegverkeer. Noodzakelijk voor onderhoud. Met een enorme impact op alles en iedereen van en naar Papendrecht. Het PAB blijft er de komende jaren als volgt inzetten:

Van alle verantwoordelijke en betrokken overheidsinstellingen - en dan voornamelijk Rijkswaterstaat - verwachten wij dat vooraf en tijdens de afsluiting kosten nog moeite worden gespaard om de overlast te verzachten waar dat kan.

Tegelijkertijd zetten we in op maatregelen die ook na de periode van afsluiting van de brug - zorgen voor een betere bereikbaarheid van Papendrecht. Denk aan het behoud van de waterbus, meer fietsverbindingen naar bijv. ov-knooppunten en meer (regionale) busverbindingen.

Duurzame mobiliteit stimuleren

We willen inwoners helpen om te kiezen voor schoner vervoer:

- Laadpalen op logische plekken, in samenspraak met bewoners.
- Ondersteunen van deelauto's en andere deelinitiatieven.
- Goede fietsverbindingen tussen woonwijken en voorzieningen stimuleren gezond gedrag.

Bereikbaarheid is geen doel op zich, maar een middel om verbonden te blijven. Het PAB kiest voor een Papendrecht dat goed bereikbaar is – en tegelijk veilig, groen en prettig om in te wonen.

ONS HUISHOUDBOEKJE

Gemeenschapsgeld moet ten goede komen aan de gemeenschap. Het PAB staat voor een nuchter, eerlijk en transparant financieel beleid. Geen verspilling, geen prestigeprojecten, maar investeren in wat écht telt: leefbaarheid, veiligheid, zorg, onderwijs en een groene omgeving.

Verstandig met geld omgaan

De gemeentebegroting staat onder druk door stijgende kosten, meer taken vanuit de Rijk en een lagere uitkering vanuit het Rijk in onder meer jeugdzorg, energie en personeelslasten. Het PAB wil:

- Kiezen voor prioriteiten in plaats van bezuinigen op basisvoorzieningen.
- Geen dure projecten die geen draagvlak hebben of nauwelijks effect sorteren.
- Overtollige reserves niet oppotten, maar inzetten voor maatschappelijke opgaven.

In 2024 bedroeg de begroting van Papendrecht ca. €100 miljoen. De financiële ruimte is beperkt, dus moeten keuzes zorgvuldig worden afgewogen.

Geen extra lasten voor inwoners

Het leven is al duur genoeg. Het PAB wil:

- De lokale lasten (OZB, afvalstoffenheffing, rioolheffing) zo laag mogelijk houden.
- Geen lastenverhoging om duurzaamheids- of prestigeprojecten te bekostigen.
- Aandacht voor inwoners met lage inkomens bij tariefstructuren en kwijtschelding.

Papendrecht zit rond het landelijk gemiddelde qua lokale lasten. We willen voorkomen dat onze gemeente naar de dure kant verschuift.

Transparantie en heldere keuzes

Inwoners moeten kunnen volgen waar hun geld naartoe gaat. Daarom:

- Heldere begrotingen en begrijpelijke jaarstukken.
- Regelmatige terugkoppeling aan de raad en inwoners over de voortgang van projecten.
- Meer ruimte voor burgerparticipatie bij begrotingskeuzes, bijvoorbeeld via themagesprekken of wijkbudgetten.

Investeren in wat telt

We zetten ons geld daar in waar het directe waarde oplevert voor inwoners. Denk aan:

- Onderhoud van groen, wegen en schoolgebouwen.
- Wijkgericht werken, met kleine budgetten voor grote impact.
- Digitale dienstverlening verbeteren zonder menselijke maat te verliezen.

Iedere euro telt. Elke investering moet verantwoord zijn, maar ook voelbaar in het dagelijks leven van inwoners.

Het PAB kiest voor een gemeente die zuinig is met geld, maar royaal in zorg, betrokkenheid en leefbaarheid. Verantwoord financieel beleid, met oog voor mens én omgeving.

ECONOMIE EN ONDERNEMEN

Een gezonde lokale economie is de motor van een levendige samenleving. Het PAB staat voor een economisch beleid dat de lokale ondernemer versterkt, werkgelegenheid ondersteunt en bijdraagt aan een duurzame toekomst voor Papendrecht.

Versterken van lokale ondernemers

Papendrecht telt honderden kleine en middelgrote ondernemingen. Deze bedrijven vormen het hart van onze lokale economie. Het PAB wil:

- Actieve steun voor lokale ondernemers bij gemeentelijke aanbestedingen.
- Minder regeldruk en snellere vergunningprocedures.
- Ruimte voor innovatief en kleinschalig ondernemerschap in bestaande wijken.

In 2024 telde Papendrecht ruim 3.200 bedrijven, waarvan het overgrote deel bestaat uit zzp'ers en mkb.

Winkelcentra vitaal houden

Winkels dragen bij aan leefbaarheid. Het PAB wil investeren in de kwaliteit en aantrekkelijkheid van onze winkelgebieden.

Onze inzet:

- Tegengaan van leegstand via flexibel gebruik van panden.
- Meer groen en verblijfskwaliteit rondom winkelcentra.
- Samenwerken met winkeliersverenigingen aan promotie en activiteiten.

Het aantal fysieke winkels in Nederland daalt jaarlijks; het is zaak om lokaal aantrekkelijk te blijven door combinaties van detailhandel, horeca en maatschappelijke functies.

Horeca en cultuurondernemers stimuleren

Horeca en culturele ondernemers dragen bij aan de levendigheid van Papendrecht. Ze zorgen

voor ontmoetingsplekken, sfeer en verbinding. Het PAB wil:

- Ruimte bieden aan kleinschalige horeca-initiatieven in winkelcentra en aan het water.
- Tijdelijke en pop-up initiatieven mogelijk maken met soepele regels.
- Cultuurondernemers ondersteunen bij het opzetten van lokale evenementen, exposities en creatieve werkplekken.

Papendrecht kent relatief weinig horecagelegenheden per inwoner. Voor jongeren en jonge gezinnen is er behoefte aan meer variatie en laagdrempelige ontmoetingsplekken.

Toegankelijk en aantrekkelijk terrassenbeleid

Terrassen zorgen voor sfeer en levendigheid in het straatbeeld. Het PAB wil ondernemers de ruimte geven om aantrekkelijke en gastvrije terrassen te realiseren, uiteraard met oog voor omwonenden en toegankelijkheid.

Onze voorstellen:

- Ruimhartig en flexibel terrassenbeleid, waarbij initiatieven worden beoordeeld op kwaliteit en inpassing in de omgeving, niet op standaardregels.
- Meer permanente en seizoensgebonden terrassen mogelijk maken in centra en langs het water, zoals aan het Veerplein of nabij het Merwehoofd.
- Aandacht voor toegankelijkheid voor mensen met een beperking, en groene aankleding van terrassen stimuleren.

Een goed terras is meer dan een paar stoelen buiten – het is een uitnodiging om in Papendrecht te blijven hangen, te ontmoeten en te genieten.

Ruimte voor innovatie en duurzaamheid

De economie van morgen is duurzaam, circulair en lokaal verbonden. Het PAB ondersteunt:

- Duurzame bedrijventerreinen met aandacht voor energie, water en natuur.
- Initiatieven op het gebied van circulaire economie, reparatie en hergebruik.
- Startups en innovatieve projecten van jonge ondernemers.

Papendrecht maakt deel uit van de maritieme Drechtsteden. Deze sector biedt kansen voor innovatie en samenwerking, ook met onderwinstellingen.

Werkgelegenheid en samenwerking onderwijs-bedrijfsleven

Iedereen verdient een plek op de arbeidsmarkt. Daarom willen we:

- Lokale stages en leerwerkplekken stimuleren, zeker voor jongeren en mensen met afstand tot de arbeidsmarkt.
- Nauwere samenwerking tussen bedrijven, scholen en de gemeente.
- Praktijkgericht onderwijs en vakmanschap waarderen en ondersteunen.

ERFGOED & HISTORIE

Papendrecht heeft een rijke geschiedenis, van veenontginningen en scheepsbouw tot moderne stadsontwikkeling. Het PAB vindt het belangrijk dat deze historie zichtbaar blijft in de leefomgeving, want wie zijn verleden kent, bouwt met meer samenhang aan de toekomst.

Identiteit behouden, verhalen zichtbaar maken

Papendrecht verandert, maar onze identiteit moet blijven. Het PAB wil meer aandacht voor het erfgoed dat ons verbindt, zoals:

- De Grote kerk (1850), Het dijklint, vooroorlogse wijken, Zalmsteeg en Schoorweg.
- Het dorpse karakter en de lintbebouwing aan de Noord en Merwede.

Papendrecht telt meerdere beeldbepalende panden en twee rijksmonumenten. Veel erfgoed is echter niet beschermd, maar wel betekenisvol.

Wij pleiten voor:

- Actieve bescherming van karakteristieke gebouwen en straten, ook als ze geen formele monumentenstatus hebben.
- Toepassing van de Cultuurhistorische Waardenkaart bij ruimtelijke plannen.
- Verhalen van vroeger – bijvoorbeeld over de Tweede Wereldoorlog of de scheepswerven – meer plek geven in het straatbeeld en in het onderwijs.

Erfgoed beleefbaar maken

Erfgoed moet niet alleen behouden worden, maar ook beleefbaar zijn. Het PAB wil:

- Meer aandacht voor lokale geschiedenis in evenementen en scholen.
- Kleine historische routes en informatiepunten door het dorp.
- Betere ontsluiting van het gemeentearchief (ook digitaal).

Denk aan een “Verhalenpad Papendrecht” langs historische plekken met QR-codes voor achtergrondinformatie.

Nieuwe ontwikkelingen met respect voor het verleden

Bij ruimtelijke ontwikkeling moeten historie en karakter leidend zijn. Het PAB wil:

- Dat bij bouwplannen vroegtijdig wordt getoetst op cultuurhistorie.
- Dat beeldkwaliteit en historische inpassing zwaarder meewegen bij vergunningen.
- Inzetten op behoud waar het kan, herbouw met respect voor de historische omgeving.

“Vernieuwing is goed, maar geen karakterloze nieuwbouw waar historische kwaliteit verloren gaat.”

ONDERWIJS IN PAPENDRECHT

Onderwijs is de basis voor gelijke kansen en persoonlijke ontwikkeling. Het PAB wil dat elk kind in Papendrecht goed, veilig en toegankelijk onderwijs kan volgen – van peuter tot adolescent. We investeren in sterke scholen, moderne voorzieningen en samenwerking tussen onderwijs, ouders en samenleving.

Goede huisvesting voor goed onderwijs

Kinderen verdienen een fijne, gezonde plek om te leren. Het PAB wil:

- Versnelde aanpak van verouderde schoolgebouwen via het integraal huisvestingsplan.
- Duurzame, toekomstbestendige gebouwen met frisse lucht, goede akoestiek en groen schoolplein.
- Nauwere afstemming tussen gemeente en schoolbesturen bij (ver)nieuwbouw.

Ongeveer 30% van de schoolgebouwen in Papendrecht voldoet nog niet aan de normen voor frisse scholen of energieverbruik.

Onderwijs moet gelijke kansen bieden

Niet ieder kind krijgt thuis dezelfde start. Het PAB wil ongelijkheid actief tegengaan door:

- Voortzetten en uitbreiden van de onderwijsachterstandenregeling.
- Meer inzet op voorschoolse educatie en taalontwikkeling voor jonge kinderen.
- Steun voor gezinnen met een smalle beurs, zodat ook zij schoolkosten, sport en cultuur kunnen betalen.

In Papendrecht groeit ongeveer 1 op de 8 kinderen op in een gezin met financiële zorgen.

Onderwijs is meer dan alleen les

We willen brede scholen die meer zijn dan alleen leslokalen:

- Ruimte voor cultuur, techniek, sport en natuur in het lesprogramma.
- Samenwerking met bibliotheek, sportclubs en cultuurhuis.
- Ondersteuning van scholen bij het organiseren van naschoolse activiteiten en huiswerkbegeleiding.

Kinderen die naast school ook kunst of sport doen, ontwikkelen zich aantoonbaar breder en gezonder.

Goede leraren en betrokken ouders

Onderwijs staat of valt met goede mensen.

Het PAB pleit voor:

- Meer waardering en ondersteuning van leerkrachten.
- Woonruimte voor jonge leraren in de regio stimuleren.
- Betrokkenheid van ouders en wijk bij het onderwijs, o.a. via ouderkamers en gezamenlijke activiteiten.

Praktijkgericht leren en aansluiting op de arbeidsmarkt

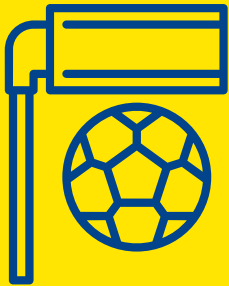
We willen onderwijs dat jongeren voorbereidt op een realistische toekomst:

- Sterkere samenwerking tussen onderwijs en lokale ondernemers.
- Praktijkonderwijs en stages stimuleren, zeker voor vmbo- en mbo-leerlingen.
- Meer aandacht voor techniek, zorg, duurzaamheid en vakmanschap in het lesaanbod.

De arbeidsmarkt van morgen vraagt om praktische vaardigheden – het PAB wil die ook in het onderwijs van vandaag.

Onderwijs is niet alleen een investering in kinderen, maar in de samenleving als geheel. Het PAB wil dat Papendrecht blijft werken aan sterke scholen, gelijke kansen en brede ontwikkeling.

SPORTEN IN PAPENDRECHT

Sport verbindt mensen, bevordert gezondheid en versterkt de sociale samenhang. In Papendrecht zijn veel sportverenigingen actief en zijn er goede voorzieningen. Het PAB wil sporten voor iedereen toegankelijk houden en de kracht van sport inzetten voor een gezondere en sterkere samenleving.

Iedereen moet kunnen meedoen

Sport is geen luxe, maar een basisvoorziening. Het PAB wil:

- Dat kinderen uit gezinnen met een laag inkomen kosteloos kunnen sporten via het Jeugdfonds Sport & Cultuur.
- Dat ouderen en mensen met een beperking voldoende beweegmogelijkheden hebben.
- Meer laagdrempelige sport- en beweegactiviteiten in de openbare ruimte.

In Papendrecht maakt ca. 10% van de kinderen gebruik van een regeling voor sportdeelname via het minimabeleid of een sportfonds.

Sterke sportverenigingen verdienen steun

Verenigingen zijn het hart van het sportleven in Papendrecht. Het PAB wil:

- Continuïteit in structurele ondersteuning voor sportverenigingen en vrijwilligers.
- Onderhoud en verduurzaming van sportaccommodaties via een duidelijke meerjarenplanning.
- Samenwerking stimuleren tussen sportclubs, scholen en zorginstellingen.

De meeste sportverenigingen draaien op vrijwilligers – zij verdienen meer erkenning, opleiding en ondersteuning.

Beweegvriendelijke omgeving

Niet iedereen sport in verenigingsverband.

Daarom willen we een omgeving die uitnodigt tot bewegen:

- Voldoende openbare sportvoorzieningen in elke wijk, zoals basketbalvelden, trapveldjes en calisthenicsplekken in elke wijk.
- Wandelroutes, hardlooproutes en beweegtoestellen in parken waar mogelijk uitbreiden.
- Fietsgebruik bevorderen door veilige en aantrekkelijke fietsroutes.

De Gezondheidsmonitor laat zien dat ruim 40% van de volwassenen in Papendrecht te weinig beweegt. Meer bewegen begint bij een uitnodigende omgeving.

Sport verbindt en voorkomt uitval

Sport kan jongeren op het juiste pad houden en eenzaamheid tegengaan. Daarom:

- Inzetten op sport als middel bij jeugdzorg, welzijn en re-integratie.
- Extra aandacht voor tieners en jongeren tussen 12 en 18 jaar – een groep die vaak afhaakt bij sportclubs.
- Ondersteunen van sportieve buurtinitiatieven, toernooien en evenementen.

Eerlijke toegang tot sportfaciliteiten

Het PAB vindt dat gemeentelijke sportfaciliteiten eerlijk en betaalbaar beschikbaar moeten zijn:

- Duidelijke, transparante tarieven voor huur en gebruik.
- Gelijke behandeling van verenigingen, scholen en andere gebruikers.
- Beleid op basis van behoefte, bereik en maatschappelijk rendement.

Sport in Papendrecht is méér dan beweging, het is ook ontmoeting, ontwikkeling en plezier. Het PAB wil sport en beweging voor iedereen mogelijk maken, in verenigingen én in de wijk.

CULTUUR

Cultuur verbindt, verrijkt en geeft kleur aan onze samenleving. In Papendrecht is veel creatief talent en zijn sterke voorzieningen zoals het geplande cultuurhuis, de bibliotheek en lokale verenigingen. Het PAB wil cultuur voor iedereen toegankelijk houden, ruimte geven aan initiatieven van onderop, en cultuur inzetten om ontmoeting en ontwikkeling te stimuleren.

Toegankelijke cultuur voor iedereen

Cultuur is van iedereen, niet alleen voor een kleine groep. Daarom zet het PAB in op:

- Een toekomstbestendig theater De Willem
- Behoud van een laagdrempelige en toegankelijke bibliotheek als ontmoetingsplek en bron van ontwikkeling.
- Cultuur voor alle leeftijden: van kinderactiviteiten tot programma's voor ouderen.
- Financiële ondersteuning voor mensen met een smalle beurs via het Jeugdfonds en Volwassenenfonds Cultuur.

Jaarlijks maken meer dan 100.000 keer de inwoners gebruik van de bibliotheek in Papendrecht – het is een cruciale voorziening voor taal, ontmoeting en digitale vaardigheden.

Ruimte voor lokaal talent en initiatieven

Papendrecht barst van het lokaal cultureel talent – van amateurkunstenaars tot verenigingen en jonge makers. Het PAB wil:

- Een gemeente die lokale initiatieven actief ondersteunt met ruimte, subsidie of promotie.
- Meer gebruik van openbare ruimte voor kunst en cultuur – denk aan muurschilderingen, exposities en pop-up podia.
- Samenwerking tussen culturele instellingen, scholen en zorgorganisaties.

Denk aan initiatieven zoals de Stichting zaterdagmiddag concerten, muziekverenigingen, theatergroepen en fotoclubs – vaak gedragen door vrijwilligers, maar van grote waarde.

Cultuur als bindmiddel in de samenleving

Cultuur brengt mensen samen.

Daarom willen we:

- Dat cultuur ook wordt ingezet in het sociaal domein, bijvoorbeeld voor eenzaamheidspreventie, jongerenwerk of integratie.
- Meer wijkgerichte culturele projecten en kleinschalige evenementen die mensen samenbrengen.
- Ondersteuning van festivals, buurtactiviteiten en erfgoedprojecten met een culturele insteek.

In een diverse samenleving zoals Papendrecht kan cultuur helpen om verbinding te leggen tussen generaties, buurten en achtergronden.

**Cultuur is geen luxe, maar noodzaak.
Het PAB wil een gemeente waar kunst en cultuur bloeien – op straat, in de klas, in de wijk en in het hart van de samenleving.**

MILIEU EN ENERGIE

Een schoon milieu en een eerlijke energietransitie zijn van groot belang voor onze gezondheid, onze leefomgeving en toekomstige generaties. Het PAB staat voor realistische en sociaal rechtvaardige keuzes: we verduurzamen stap voor stap, zonder groene luchtkastelen en zonder lasten af te schuiven op inwoners met een smalle beurs.

Eerst besparen, dan opwekken

De schoonste energie is de energie die we niet verbruiken. Daarom wil het PAB:

- Meer ondersteuning voor woningisolatie, vooral voor lagere inkomens en oudere huizen.
- Aandacht voor energiearmoede – niemand mag in de kou zitten.
- Duurzaamheidsleningen en subsidies laagdrempelig en begrijpelijk maken.

In Papendrecht heeft ongeveer 25% van de huishoudens een slecht energielabel (D t/m G). Hier liggen grote kansen voor besparing én comfortverbetering.

Zon op dak, niet op gras

De PAB-koers is helder: wel duurzame opwekking, maar niet ten koste van natuur of landschap. Daarom:

- Zonnepanelen op daken van woningen, bedrijven en openbare gebouwen stimuleren.
- Geen zonnenvelden in het groen of in natuur- en recreatiegebieden.
- Ruimte voor collectieve zonnedaken met lokale participatie.

Papendrecht telt al ruim 13.000 zonnepanelen. Dat aantal moet omhoog – op bestaande gebouwen, niet op weilanden of parken.

Een eerlijke energietransitie

De energietransitie mag geen tweedeling veroorzaken. Het PAB wil:

- Geen verplichte warmtenetten zonder draagvlak of betaalbaarheid.
- Voldoende keuzemogelijkheid voor bewoners bij verduurzaming.
- Geen extra lasten via de OZB of afvalstoffenheffing om duurzame plannen te bekostigen.

Duurzaamheid moet sociaal zijn – geen straf, maar een uitnodiging.

Afval verminderen, grondstoffen behouden

We willen een circulaire gemeente waar afval een grondstof is. Dat betekent:

- Stimuleren van hergebruik, reparatie en deelinitiatieven.
- Betere communicatie over afvalscheiding, zonder te moraliseren.
- Samenwerken met scholen en verenigingen aan bewustwording over consumptie.

Het PAB ziet hierbij mogelijkheden voor de Natuur- en duurzaamheidseducatie (NDE/NME) Nederland

Nederland kent verspreid over het hele land organisaties die een bijdrage leveren aan natuur- en duurzaamheidseducatie. Voor basisscholen en voortgezet onderwijs, maar bijvoorbeeld ook voor buitenschoolse opvang en voor volwassenen. De aard van het aanbod, de doelgroepen en de wijze waarop het wordt aangeboden lopen uiteen.

Lucht, water en bodem verdienen bescherming

Een gezond milieu gaat over meer dan energie en afval. Daarom pleit het PAB voor:

- Strenge controle op bedrijven die risico's opleveren voor lucht- of waterkwaliteit.
- Inzetten op groene buffers langs drukke wegen en bedrijventerreinen.
- Regionale samenwerking in aanpak van milieuproblemen, met behoud van eigen regie.

Het PAB kiest voor duurzame keuzes met gezond verstand. Groener wonen, zonder mensen uit te sluiten. Verduurzamen met de voeten in de Papendrechtse klei.

GEMEENTEBESTUUR EN DIENSTVERLENING

De gemeente is van en voor de inwoners. Het PAB staat voor een open, eerlijk en benaderbaar bestuur. Wij vinden dat de overheid niet boven, maar naast de mensen moet staan. Inspraak moet echt zijn, dienstverlening moet vriendelijk zijn en beleid moet begrijpelijk zijn.

Een benaderbaar en dienstbaar bestuur

Inwoners willen geen bureaucratie, maar hulp. Geen ingewikkelde regels, maar oplossingen. Daarom wil het PAB:

- Snelle en toegankelijke dienstverlening, zowel online als aan de balie.
- Duidelijke taal in brieven, formulieren en websites.
- Een gemeente die meedenkt en flexibel is als inwoners ergens tegenaan lopen.

Uit inwonersenquêtes blijkt dat vooral snelheid, bereikbaarheid en duidelijkheid de grootste verbeterpunten zijn in gemeentelijke dienstverlening.

Inpraak

Inwoners willen betrokken zijn bij beslissingen in hun buurt. Dat vraagt om meer dan een informatieavond. Het PAB pleit voor:

- Participatie (daar waar het kan) vanaf het begin van plannen.
- Inwonersraden, wijkgesprekken en enquêtes inzetten bij beleid dat hen raakt.
- Ruimte voor burgerinitiatieven, buurtbudgetten en experimenten van onderop.

Een buurtbewoner weet vaak het beste wat er speelt. De gemeente moet dat erkennen en faciliteren.

Transparantie en verantwoording

Bestuur moet eerlijk en uitlegbaar zijn. Het PAB wil:

- Open begrotingen en begrijpelijke uitleg van beleidskeuzes.
- Meer terugkoppeling: wat is er gedaan met de inbreng van inwoners of de gemeenteraad?
- Sterk dualisme in de raad: goede samenwerking, maar ook ruimte voor debat en tegenspraak.

Investeren in een sterke ambtelijke organisatie

Goed bestuur vraagt om goede mensen. Het PAB vindt:

- Dat de gemeentelijke organisatie voldoende slagkracht moet hebben voor de opgaven van nu.
- Samenwerking met buurgemeenten prima is, zolang Papendrecht zeggenschap houdt over eigen beleid.
- Geen uitbesteding van gemeentelijke taken die leiden tot afstand of verlies van controle.

Denk aan taken als jeugdzorg, Wmo en handhaving – die moeten lokaal herkenbaar en bereikbaar blijven.

Digitale overheid zonder digitale drempels

De digitalisering van de overheid biedt kansen, maar mag geen mensen uitsluiten. Daarom:

- Digitale processen moeten duidelijk, veilig en toegankelijk zijn – ook voor laaggeletterden en ouderen.
- Alternatieven blijven bestaan voor wie liever belt of langsgaat.
- Gemeente investeert in digitale ondersteuning, zoals hulp bij aanvragen en formulieren.

Het PAB staat voor een gemeentebestuur dat dicht bij de mensen staat. Dienstbaar, toegankelijk en open. Want vertrouwen in de overheid begint met overheid die luistert én levert.

SAMENWERKEN IN DE REGIO

Papendrecht maakt deel uit van de Drechtsteden en werkt samen met omliggende gemeenten op tal van terreinen. Dat is soms nodig, maar mag nooit ten koste gaan van onze eigen zeggenschap of lokale identiteit. Het PAB wil samenwerken als het meerwaarde heeft. Niet om groter te worden, maar als het voordelen biedt voor onze gemeente en onze inwoners.

Samenwerking met gezond verstand

Regionale samenwerking kan bijdragen aan efficiëntere uitvoering, bijvoorbeeld bij:

- Jeugdzorg en specialistische zorg.
- Regionale mobiliteit en OV-verbindingen.
- Milieu en energietransitie.

Maar het PAB stelt duidelijke voorwaarden:

- Behoud van lokale zeggenschap en democratische controle.
- Duidelijkheid over kosten, resultaten en verantwoordelijkheden.
- Alleen samenwerken als het echt nodig is – niet 'omdat het moet'.

Regionale samenwerking mag nooit een doel op zich worden. De inwoner van Papendrecht moet er iets aan hebben.

Geen fusie, wel gelijkwaardige samenwerking

Het PAB is helder: Papendrecht blijft een zelfstandige gemeente. Wij willen:

- Geen ambtelijke of bestuurlijke fusie met andere gemeenten.
- Wel goede samenwerking met buurgemeenten, bijvoorbeeld bij recreatie, verkeer of inkoop.
- Meer inspraak van inwoners over de richting van regionale afspraken.

Papendrecht is groot genoeg om zelfstandig te besturen, maar klein genoeg om dicht bij haar inwoners te staan.

Papendrechtse belangen voorop

In regionale verbanden komt het regelmatig voor dat belangen botsen. Het PAB pleit er daarom voor dat:

- Papendrecht zijn eigen geluid laat horen, ook als dat afwijkt van de regio.
- Regionale afspraken altijd worden getoetst op hun effect op onze eigen inwoners en leefomgeving.
- Transparantie en terugkoppeling naar de gemeenteraad en inwoners standaard zijn bij alle regionale besluiten.

Samen sterk voor complexe opgaven

Voor grote uitdagingen – zoals woningbouw, mobiliteit en klimaat – is samenwerking onvermijdelijk. Maar ook dan geldt:

- Papendrecht kiest zijn partners bewust en eist resultaatgerichte samenwerking.
- Gemeenten moeten elkaar aanvullen, niet overschaduwen.
- De menselijke maat en lokale praktijk blijven altijd leidend.

Het PAB kiest voor een zelfstandige gemeente die de samenwerking opzoekt waar het nodig is, maar altijd met het belang van de Papendrechtster als kompas.

STEM PAB OP 18 MAART 2026

www.p-a-b.nl